

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC :

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român“, „Foia Ilustrată“ și „Cucu“ pe un an 18 cor., pe jumăt. de an 10 cor., pe un sfert de an 6 cor. Pe o lună 2.40 C.

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIJA BUDAPESTA, VII, ILKA-UTCA NRUL 36. :: TELEFON: 47-82. MANUSCRISE NU SE INAPOIAZA

ZIARUL POPORAL :

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român“, „Foia Ilustrată“ și „Cucu“ pe un an 7 cor., pe jumăt. de an 3.50 cor. Pentru America pe un an 3 dolari.

Cucerirea orașului sîrb Aranghelovaț

Viena, 26 Octombrie. De azi dimineață, orașului sîrb Aranghelovaț este în posesiunea trupelor noastre aliate. Sîrbii cari au opus acolo o rezistență înverșunată — au avut perderi însemnate și s'au retras pe drumul ce duce la Topola. Armata austro-ungară și germană au trecut de înălțimea rîului Kolubara.

Intrunirea de Duminecă a „Federației Unioniste“ din București

— De la corespondența noastră —

București, 28 Octombrie. — Cele două mari intruniri naționale anunțate de »Federația Unionistă« a d-ilor Filipescu și Take Ionescu pe Duminecă, s'au reținut la una singură. D. Filipescu a renunțat la intrunirea convocată sub cerul liber în grădina Rex, așa că s'a ținut numai adunarea națională dela sa la Dacia. Intrunirea s'a deschis sub președinția d-lui Nec. Istrati.

A luat cuvîntul Take Ionescu, care a spus, că trebuie și it guvernul să accepte voinea »Federației«, care e voinea țării.

Au vorbit apoi d-nii Ionel Grădișteanu, Petru Grădișteanu, N. Xenopol și Delavrancea. Cu toții au atârnat cu vehemență guvernul pentru trăgîndu-și de acțiunea diplomatică și pentru sovrăirea de a lua o hotărîre în politica externă.

S'a votat o moțiune, prin care se protestează ca România să se alieze în război cu Germanii, austriacii, maghiarii și bulgarii, și se cere mobilizarea generală.

În grădina Dacia, unde iarăși era lume, au luat cuvîntul d-nii Filipescu, Goga și Mandrescu.

După adunare, Filipescu a îndemnat mulțimea să pornească spre palatul regal.

S'a format un mare convoi, care a străbătut străzile Carol și Calea Victoriei. Toată poliția și garnizoana din București a fost concentrată în vederea acestei manifestații. În fața Teatrului Național, pe drumul, care duce la palatul regal, un puternic cordon de poliști, de jandarmi pedestri și călări, a oprit pe manifestații să-și continue calea.

Procurorul general Diaconescu, a rugat pe demonstrații să se retragă; dar cei din fruntea demonstrației l-au dat la o parte. Procurorul Duca a intervenit cerînd de 5-6 cu gîs puternic mulțimei să se oprească. Totodată, comandantul trupelor a dat ordin să sune goarna. În acel moment mulțimea s'a înfricoșat, dar conducătorii au căutat să spargă cordonul. S'a produs o încălțare strășnică. D-nii Filipescu, Take Ionescu și Goga pe străzi laterale, s'au urcat în clubul »Federației Unioniste«. Din mulțime s'a tras focuri de revolver. S'a iscat o zăpăcăală generală. D. Const. Milte, directorul »Adevărului«, care s'a aflat în mulțime, a fost lovit în cap. Cum demonstrații voiau cu ori ce preț să pornească spre palatul regal, colonel Bobor a ordonat risipirea cu lovită a mulțimei. Soldații cu baioneta scoasă s'au năpustit asupra demonstrațiilor, cari îngroziiți au căutat refugiu în strada Regală. O altă parte din demonstrații s'a inters în sala clubului »Federației«, unde au ținut vorbiri aprinse d-nii Filipescu și Vasile Lucaciu. Apoi s'a hotărât la club trimțterea unei delegații la Rege, compusă din d-nii Filipescu, Delavrancea, Take Ionescu și Istrati, care delegațiune s'a și prezentat la palat cerînd în scris audiență. Regele însă nu s'a aflat în palat.

La ora 12, s'a restabilit liniștea pe străzile Capitalei. La aceste demonstrații au fost rănite 10 persoane, iar un funcționar comercial de 18 ani, lovit în mulțime de un cuțit în plămîni, a murit.

➔ Din cauze sărbătorii de mâine gr. ort. (Sf. Paraschiva ziarul nostru nu va apare decât joi seara.

DIN ROMÂNIA

Dnii Carp și Marghiloman nu vor intra în cabinetul Brătianu

În ziarele străine s'a anunțat, că'n cabinetul român se va face o remaniere în așa fel, că se va încredința câte un portofoliu d-lor Carp și Marghiloman. Din București se desminte această știre, cu adausul, că o schimbare de guvern nu se va produce în Românie.

Dacă guvernul român ar putea vorbi...

La repetatele acuzări aduse de d-nii Take Ionescu și N. Filipescu guvernului Brătianu, pentru politica lui externă, — organul oficios L'Indépendance Roumaine» răspunde prin următorul articol foarte judicios:

»De sigur, din punctul de vedere al criticii necugetate și al sfaturilor baroce, opoziția are o situație privilegiată. Ea poate să peroreze cum poartă, să facă o consumație excepțională de retorică, să se încumete a atrage opinia publică pe un drum fals; toate acestea pentru că guvernele răspunzătoare nu pot vorbi!

»Dacă ar putea vorbi! Dacă ar avea mijlocul — chiar în momentul când incendiul face ravagii în jurul frontierelor noastre, să dea vre-o lămurire fără să stînjiniască prin asta interesele superioare ale statului, cât de ridicole ar apare informațiunile personale ale personalităților îRESPONSABILE cari sfătuiesc hic ex nunc o atitudine pe care guvernul nu o voește pentru că țara n'o voește și n'ar putea s'o voiască, pentru că ar fi culmea, neprevederii și a ușurinții, — pentru că asta ar duce la o aventură.

Acești îRESPONSABILI, acești agitați vorbesc ca și cum interesele străine le-ar fi mai scumpe decât interesele românești. Ne doare că trebuie să facem această constatare, dar ne e cu neputință să n'o menționăm, când se vede cu câtă grabă, inconștientă sunt dispuși să arunce în spinarea guvernului peripețiile multiple de pe diferite teatre de război.

»Nu va mai trece mult și cabinetul Brătianu va fi făcut răspunzător de ceia ce se petrece la nord, la sudul, la estul și la vestul acestui continent.

Noi credem că datoria conducătorilor națiunii românești este, în epoca astă de infrigurare, să asculte murmurul sufletului popular, să se pătrundă de el, dar să știe a trage linia de despărțire între realitate și chimeră. A cultiva prea mult visul, a nu ține socoteala de posibilități

Pretul unui exemplar 6 fileri.

înseamnă a strica cauzei naționale și a îndrepta energiile poporului pe drumuri sterile.

Conducătorii poporului trebuie să știe să se folosească la momentul voit de forțele naționale și să apere cu hotărâre drepturile naționale, dar cu condiția de a nu se lăsa rătași de năluca și a stabili un acord între aspirațiile viitorului și posibilitățile prezentului.

Sfătuitorii noștri fac abstracție de aceste posibilități; ei umblă cu nasul în nor și riscă să-și rupă picioarele.»

Cu câtă greutate ajung în România comenzile de material de război

«La Politique» sub titlul: «Se impune un comunicat», serie:

Jurnalele oficiale nu conțin nici o comunicare în privința desbaterilor consiliului de miniștri ce s'a ținut ieri.

Găsim în ziarele acționiste, deținătoare până azi a monopolului confidențelor unora dintre miniștri, o notă ciudată cu privire la transportul munițiilor noastre comandate în Apus.

S'ar părea după aceste ziare că vaporul român înainte de sosirea lui la Salonic, a primit ordinul de a face cale întoarsă, luând drumul spre Londra pentru a fi îndreptat spre Suedia, pentru ca încărcătura militară să ne fie înfirsit expediată pe calea uscatului — prin Rusia.

Exemplul stocului nostru de pneumatice comandate și plătite de nouă luni în Rusia, și a căruia trecere a fost oprită la frontiera rusă, e fapt convingător. Se poate așa dar considera tot acest încărcământ ca definitiv pierdut pentru oștirea română.

Să sperăm că această știre e falsă. Sunt luni și luni de când ni se vorbește de muniții comandate în Apus. E de admis ca ele să nu ne fi sosit încă? E de crezut că noi să fim la bunul plac al puterilor interesate, care ne liberează — picătură cu picătură — comenzile, ne-au ținut și ne țin astfel la discreția lor??

Un comunicat oficial s'ar impune pentru a șterge penibila impresie, ce-o poate produce acest soi de știri, în țara noastră.

zițiile rusești, la vest de Komarov, pe o întindere de 4 și jumătate km.

Șeful Statului major.

LUPTELE DIN APUS

— Luptele din Champagne. — Criza ministerială din Franța. —

Comunicatul german dela 25 Octombrie de pe frontul francez anunță următoarele:

La Champagne, francezii după cel mai puternic foc de artilerie au pornit la atac la Tahure și contra poziției noastre avansate la nord de Le Mesnil la Tahure, atacurile lor nu s'au putut desvolta, zădărnice fiind de focul nostru. Târziu seara lupta a continuat încă în colțul avansat dela Lemesnil. La nord și la răsărit atacurile franceze au fost respinse cu grele pierderi.

Șeful Statului major.

— Ziarul parizian «Eclair» care dela retragerea lui Delcasse, a atacat de repetate ori guvernul francez, declară acum că cabinetul Viviani a ajuns în cea mai grea situație dela retragerea lui Delcasse. În urma tuturor greșelilor săvârșite, Viviani nu mai poate găsi succesori pentru Delcasse. E lucru vădit, că politica Franței stă pe un teren nesigur și că numai anunțarea unui nou program poate îmbunătăți situația. În tot cazul urmarea va fi că nu numai ministrul de externe ci și alți miniștri vor trebui să fie înlocuiți. Noul program trebuie să fie o politică a voinței ferme fără jumătăți de măsuri, fără improvizații.

Și ziarul parizian «Le Temps» declară că o schimbare în guvernul francez și cel englez nu se mai poate aștepta.

RĂZBOIUL CU ITALIA

— Marea ofensivă italiană continuă, dar și respingerea ei continuă. —

Și pe ziua de 25 Octombrie, italienii au continuat cu atacurile lor în masă, pe tot frontul dela Isonzo, dela muntele Krn până la Monfalcone — dar aceste atacuri n'au adus italienilor nici un succes pipăibil — în schimb însă au suferit pierderi colosale — cari pierderi de regulă is toldeaua mai mari pentru armata care atacă, decât pentru armata care se apără.

Despre felul cum continuă ofensiva italiană, raportul lui v. Höfer dela 26 Oct. anunță:

Bătălia dela Isonzo continuă: Și pe ziua de ieri, a patra zi a marilor lupte de infanterie, au fost respinse toate atacurile italiene cu cele mai grele pierderi pentru dușman, iar trupele noastre și-au afirmat pretutindeni toate pozițiile.

Italienii au dat atacuri violente pe frontul tirolez, la Folgaria, la Cima din Mezodi, în valea Bienzi, la Krn, pe muntele Mrzli-Vrh, la capul de pod Tolmina, la Plava, la Zagara, la Monte Sabatino. Toate atacurile acestea au fost înăbușite în focul artileriei noastre. Acolo unde italienii au pătruns în tranșeele noastre, au fost isgonite în aceiași zi prin contra-atacuri. Cele mai cumplite lupte au fost pe platoul Doberdo, unde mase mari de trupe italiene au fost mereu aruncate în foc. Primate de focul nostru nimicitor ele au trebuit să se retragă în tranșeele lor. Aceiași soartă au avut atacurile italiene la Monfalcone.

Triestul a fost bombardat ieri de aeroplanul italian. Au fost omorâți 2 locuitori și răniți 12

Höfer, mareșal locot.

MERSUL RĂZBOIULUI

Cavaleria austro-ungară a pătruns în orașul sârb Valievo

Bulgarii au făcut până acum 6000 sârbi prizonieri. — O mare pradă de război capturată de bulgari la portul dunărean Pranhova. — Pe frontul rusec din Volinia, armata austro-ungară a pătruns în linia rusească pe o întindere de 4 și jumătate km. — În jur de Dünaburg, rușii perd încă 22 ofițeri, 3705 soldați. — Marea ofensivă italiană continuă. — Grecia față de ademenirea Ententei. — Situația în Turcia. —

Este lucru destul de straniu, ca Rusia, alături de mult cântată și slăvită de rezervorul nesleit de oameni — nu este cu toate acestea în stare să transporte de pe frontul ei principal dela răsărit — o armată care să vie în ajutorul Serbiei, micul stat care s'a pus în slujba intereselor rusești, — și care acum ajuns la prăpăstie — este lăsat să moară în părăsire.

Rusia a declarat război Bulgariei, dar e o declarație numai formală, — trupe n'a trimis încă contra ei. În privința aceasta a izbucnit un adevărat conflict între țară, șeful statului major rus și ministrul de externe Sassonov. Așa o telegramă din Stockholm primită de «Vossische Zeitung» anunță următoarele: În audiența cea din urmă a lui Sassonov la cartierul țarului a cerut țarului să dispună ca trupe rusești să debarce în porturile bulgare Burgas și Varna. Sassonov a declarat că după ce Italia a făcut cunoscut Ententei că-i e cu neputință să trimească trupe la Salonic — după o conferință mai lungă cu ministrul Angliei la Petersburg a rămas ca Rusia trebuie să trimească neapărat trupe în ajutorul Serbiei. Țarul a comunicat șefului statului major, Alexejev, cererea lui Sassonov. Acesta însă a răspuns că nici nu poate fi vorba să se trimească acum de Rusia un corp de expediție spre Bulgaria.

Totuși se fac sforțări ca trupele concentrate în Basarabia, între Odessa și Chișinău să fie

îmbarcate pe 12 vapoare de transport și să pornească contra Bulgariei.

O știre din Paris anunță că un adjutant al țarului a sosit în cartierul sârbesc, unde a declarat că în cel mult 14 zile, trupele rusești vor cădea să debarce pe coastele bulgare.

*

Comunicatele dela 25 Oct. anunță următoarele de pe frontul rusec:

Atacurile la vest de Czarlorisk iau o dezvoltare favorabilă. Cu toată rezistența îndărătnică a dușmanului dinsul a fost respins spre Stir. Prada de ieri la aceste atacuri se ridică la 2 ofițeri, 1000 soldați și 4 mitralieze. Altfel nimic noti la nord-est.

Comunicatul german anunță:

Höfer, mareșal locot.

Armata generalului Hindenburg a respins atacurile rusești la sud de K. Ekan, la sud-est de Riga. Contra-atacuri rusești contra pozițiilor ce le-am cucerit la 25 Oct. la nord-vest de Dünaburg, au eșuat. Numărul prizonierilor se ridică la 22 ofițeri, 3705 soldați, prada la 12 mitralieze, un aruncător de mine. Slabe forțe germane, cari au înaintat la nord de Illuxt, — s'au retras iarăși pe malul apusan în fața unor forțe rusești superioare la număr. La nord de lacul Drisviath, atacurile rusești între pozițiile noastre la Gateni au rămas fără efect. La armata prințului Leopold al Bavariei situația e neschimbată. — La armata generalului Linsingen, trupele austro-ungare au pătruns în po-

RĂFUIALA CU SERBIA

— Cucerirea orașului Valjevo — o surprindere. — Și orașul Petrovaț luat de la sârbi. — Succese la Palanca. — Mare pradă de război luată de bulgari. — Trupe franceze luptă acum cu trupe bulgare. —

Un succes mare și surprinzător în Serbia — este cel anunțat v. Höfer, pe ziua de 25 Octombrie, anume: că în orașul Valjevo a pătruns cavaleria austro-ungară. Căci până acum se știa că grupul de armată care operează în Serbia, în direcția râului Sava, se află nu departe de orașul Sabaț, cucerit săptămână trecută — și prin cucerirea orașului Valjevo — iesă la iveală că această armată germană și austro-ungară a înaintat în curs de câteva zile până la 60 km. la sud de Sabaț.

Pe de altă parte armata lui Kövess a cucerit ieri orașul Lazarevac, și s'a apropiat și mai mult de importanta localitate Arangjelovac.

Armata lui Gallvitz a luat cu asalt orașul Petrovaț — un alt succes de mare importanță în acțiunea de înfrângere a rezistenței sârbești.

Dela Orșova, armatele aliate au înaintat de alungul Dunărei.

Prim ministrul bulgar a vestit pe consuli general din Budapesta, că în Macedonia, armatele bulgare au cucerit întreg orașul Uesküb și că armatele sârbești bătute s'au retras în defileul de munți Katschvik. Acest defileu formează zidul de despărțire între Macedonia și Albania. Trupele sârbești înfrunte caută dar refugiu pe teritoriul albanez — ceia ce vădește cât de disperată e situația sârbilor în Macedonia.

Până acum au fost transportați în Bulgaria 6 mii prizonieri sârbi.

Un comunicat francez anunță că trupele franceze cari au debarcat la Salonic, pornind în ajutorul Serbiei, au și trecut granița greacă și au luat contact cu trupele sârbești. La 21 Octombrie, trupele franceze au avut o luptă cu bulgarii la Grebovo — un sat situat la 14 km. la sud de Strumița. Grabova a rămas în mâinile francezilor, cari au avut puține pierderi — așa cel puțin spune comunicatul francez.

Și ziarele italiene publică telegramul din Atena, după care ofensiva bulgară în Macedonia se desfășură foarte repede. Luptele de Uesküb au fost foarte crâncene. Sârbii au apărut cu mare tenacitate acest oraș. Bulgarii au luat întâi partea de răsărit a orașului situată pe Vardar. Intăriturile de acolo au fost luate cu asalt de bulgari. Sârbii însă au apărut cu îndârjire încă partea de apus a orașului.

Guvernul sârb și-a stabilit reședința la Kraljevo, iar misiunile diplomatice ale stărilor neutrale se află în orașelul învecinat Cacoh.

Prin înaintarea trupelor bulgare în interiorul Serbiei a fost eliberat un mare număr de prizonieri austro-ungari dela primul război contra Serbiei, cari au fost aduși în lagăre de prizonieri în Serbia nouă. Acum acești supuși austro-ungari sunt pe drum spre Sofia.

Iată lămuririle date de cele 3 comunicate despre succesele germane, austro-ungare și bulgare pe frontul sîrbesc, pe ziua de 25 Oct.:

Cavaleria austro-ungară a pătruns la Valjevo. Armata generalului Kövess se apropie luptând de orașul Arangjelovac. Trupele austro-ungare cari înaintază de ambele părți ale râului Kolubara, atacă acum înălțimile la sud și sud-est de Lazarevac. Un alt corp de armată austro-ungară a respins pe sârbi la

Ratari, zece km. la sud-vest de Palanca. Forțe germane au luat cu asalt pozițiile la sud de Palanca, apărate cu mare înverșunare, cucerind orașul Petrovaț în valea Mlava. Trupele austro-ungare și germane cari au trecut Dunărea la Orșova, pătrund prin munți, la răsărit de râul Klissura. Dușmanul a fugit, lăsând pe câmpul de luptă puști și muniții.

Bulgarii au trecut în zilele din urmă râul Timoc, dela isvorul lui până la gura lui în mai multe puncte. Atacurile lor pe înălțimile malului stîng și la Zajecsar, Knjazevac și Piroț — progresează.

Höfer, mareșal locot.

Comunicatul german anunță:

La Vișegrad, capul de pod câștigat este lărgit. La apus de Colubara, am luat trecătorile Tomnava, la nord-vest de Ub. Armata generalului Kövess a ajuns linia generală Lazarevac (la nord de Arangjelovac) — Ribrovac (la vest de Ratari). Armata generalului Gallvitz a luat cu asalt la sud de Iasenica, înălțimile dominante la răsărit de Banicina. În lupte aprige a câștigat în valea Morava Linadija și Cobari și la răsărit a ajuns până la linia Prezedna — la sud de Petrovac — la vest de Mejnica. În valea Pek. — au fost luate înălțimile la vest și nord-vest de Kucevo. Trupele cari au trecut Dunărea la Orșova, au pătruns mai departe la sud și cu aripa lor stînga au ajuns portul Sip (pe Dunăre).

Armata bulgară a generalului Bojadiev a luat defileul de munte între cîmea Drenova-Glava și Mirkovaț la 20 km. la nord de Piroț.

Șeful Statului major.

Comunicatul oficial bulgar sună:

„Trupele noastre au luat Negotin și portul dunărean Prahova. Pradă evaluată până acum este: O magazie de aprovizionare, și 20 vagoane cu material de război. Am prins acolo 1 ofițer și 270 soldați. Pe câmpul de luptă au fost ridicate 300 cadavre sârbești.

Prințul Ciril și comandantul de armată au fost primiți în mod foarte sărbătoresc la Uesküb. Orașul era pavoazat cu steagurile noastre și cu covoare. Intreaga populație a luat parte la primire și plîngea de emoțiune. Insufletețirea era de nedescris.

Grecia și ademenirile Ententei

»Nea Himera«, un important ziar din Atena, spune, că atacurile fulgerătoare ale armatelor austro-ungare, germane și bulgare în Serbia, dă deplină dreptate politicii Greciei, și arată că de greșit este amestecul micelor state balcanice în război.

Ziarul englez »Daily Telegraph« află din Atena, că regele Greciei este ferm decis să împedice țara lui să intervină în război.

TURCIA ȘI DUȘMANII EI

— Moartea ambasadorului german dela Constantinopol. — Dela Dardanele. —

Ambasadorul german la Constantinopol, baronul v. Wangenheim, după o boală scurtă și gravă, (un atac de apoplexie), a murit luni dimineață. Germania pierde pe unul din cei mai buni diplomați ai ei.

— Pe frontul Dardanele — raportul turc — anunță, că Anaforta trupe turcești au surprins patrula dușmane, omorând o parte, cealaltă s'a retras în tranșee. La Ari-Burna și Sedil-Bahr continuă un duel de artilerie.

Înmormîntarea lui Virgil Onițiu,

a decurs în mod simplu și înălțător, Sâmbătă la ora 3 d. am. Serviciul funebrel a fost celebrat de protopopii Dr. Vasile Saftu (Brașov), Dr. Vasile Bologa (Sibiu) și preoții Ioan Priscu, Dr. Nic. Stinghe, Vasile Mereșiu. Ca reprezentant al I. P. S. Săf. Mitropolitului Ioan Meșanu a luat parte la înmormîntare și a pontificat arhimandritul Dr. Eusebiu Roșca. În lungul convoi ce a însoțit la locul de vecinică odihnă pe cel ce a fost Virgil Onițiu, s'au înșiruit elevii tuturor școalelor românești din Brașov, toți profesorii, diferite delegațiuni ale societăților și reuniunile românești din Brașov.

Am mai primit următoarele necrologuri:

Cu nespusă durere aducem la cunoștința tuturor prietenilor și binevoitorilor școalelor noastre că vrednicul și în veci neuitatul director al liceului nostru din Brașov, Virgil Onițiu, membru corespondent al Academiei române, deputat în congresul național bisericesc al metropoliei gr. or. române și în sinodul arhiepiscopozan, membru onorar și ordinar al mai multor societăți culturale românești, împărtășit fiind cu sf. Taine, a încetat din viață în 21 Oct. n. 1915, la ora 6 și 15 minute seara, în etate de 51 ani, după o viață bogată în roade, închinată școalelor noastre, al căror suflet și povăuitor luminat și credincios a fost un pătrar de veac, 25 de ani ca profesor și 21 de ani ca director.

Rămășițele pământești ale adânc regretatului nostru director vor fi ridicate din sala festivă a liceului nostru și se vor așeza spre vecinică odihnă în cimitierul bisericii gr. or. române de la Sf. Nicolae, Sâmbătă, în 23 Oct., la ora 3 după prânz. — Dumnezeu să-l odihnească și să-i facă parte — apostolului devotat, care a răspândit cu atita belșug sămânța luminei în jurul său — de lumina vecinică a celor fericiți!

Brașov, 22 Oct. n. 1915.

Eforia școalelor centrale gr. or. rom. din Brașov.

Victoria Onițiu n. Branisce ca soție, Florin Onițiu ca fiu, Victor și Valer Onițiu ca frați, Maria Radu n. Onițiu și Anița Onițiu ca surori, Maria M. Branisce ca soacră, Nicolae Radu, Dr. Valeriu Branisce, Victor Branisce ca cumnați, Netti Onițiu n. Simțion, Valeria Missits n. Branisce, Vetuția Branisce și Virgilia Branisce ca cumnate, aduc cuprinși de nemărginită durere în numele lor și al consingerilor, la cunoștință, că mult iubitul lor soț, tată, frate, ginere și cumnat Virgil Onițiu, directorul gimnaziului gr. or. rom. din Brașov, membru corespondent al academiei române, deputat, în congresul național bisericesc al provinciei metropolitane gr. or. române și în sindul arhiepiscopozan Sibiuului, membru onorar și ordinar al mai multor societăți culturale românești, a adormit în Domnul împărtășit fiind cu sf. Taine, Joi în 21 Octombrie n. seara la ora 6 și un sfert, în etate de 51 ani impliniți. — Rămășițele pământești ale scumpului defunct se vor așeza spre vecinică odihnă Sâmbătă în 23 Oct. n. la ora 3 d. am. din sala festivă a gimnaziului român în cimitierul bisericii Sf. Nicolae din Scheii-Brașovului.

Fie-i odihna ușoară și memoria binecuvîntată!

Au fost trimise familiei între multele condoleanțe, și următoarele:

Din Sibiu:

Participând și eu la doliul familiei și al școa-

lelor noastre, cauzată prin încetarea din viață a viednicului nostru director gimnazial Virgil Onițiu, 107. ceriul să ne aline marea durere.

Ioan Meșianu, mitropolit.

Caransebeș. — Adânc îndurerat deplâng moartea subită și prea timpurie a directorului Onițiu, a valorosului fruntaș al intelectualilor români, care atât ca apreciat literat cât și ca conducător și conlucrător pe toate terenurile activității noastre obștești, lasă urme neșterse și unanim regretate, iar ca dascăl român a ridicat școalele de sub conducerea sa la nivelul cel mai înalt, încât și factorii de control ai statului au constatat că nu există în toată țara școlile mai bune decât cele din Brașov.

Miron, episcop.

Subscrieți la împrumutul de războiu, unde vă asigurați cele mai bune dobânzi.

Știrile zilei

O ligă nouă

S'a constituit o ligă la Iași pentru eliberarea Basarabiei.

Foile din Regat.

Îți venea se sbieri să strigi

Când citeai d'atâta ligi,

Ce se fac la București

De era se 'nebunești...

Mai ales că ori-ce ligă

Nu făcea o — mămăligă...

Dar acum toate le rade

Vezi o ligă cum se cade,

Liga bravilor răzeși

Moldoveni fruntași din Iași!

Vivat liga moldoveană

Ce-i aleasă pe sprinceană.

Liga singură ce leagă

Un ideal de-o feară 'ntreagă...

D'un ideal ce nu-i departe

De a deveni realitate!...

H. C.

Știri personale

P. S. Sa Episcopul Gherlei, Dr. Vasile Hoszszu, simțindu-se mai bine, a părăsit Balatonfüred, și a sosit ieri la Budapesta, unde în stare de convalescență, se află sub îngrijirea unei societăți medicale, profesor universitar.

— P. S. Sa Episcopul Aradului, Ignatie Pap, a sosit de asemenea în Capitală, pentru rezolvarea unor chestiuni bisericești din Diecesa Sa.

Prim-ministrul ungar la Viena

Contele Tisza a fost primit ieri dimineață în audiență la rege. După o lungă conferință cu ministrul de externe, baronul Burian, prim-ministrul ungar s'a întors la Budapesta.

Subscrierile

pentru al treilea împrumut de războiu, arată până acum rezultate neașteptat de frumoase. Orașul Cluj a votat 5 milioane coroane pentru acest împrumut.

Subscrieri mai mari se semnalează pe ziua de 24 Octombrie, din partea arhiducelui Carol Francisc Iosif: jumătate milion cor., prințul Tasilo Fastech 1 milion cor., Societ. »Dinamit Nobil« 1 milion cor., Societatea de asigurare »Fonciera« 2 milioane cor., Fabrica Danubius Ganz și Comp. 1 milion cor., prințul Ladislau Batthyany 1 mil., contele Iosif Zichy 50 mii c., Baronul Hatvany 200.000 coroane.

Prima săptămână a semnării împrumutului de se încheie mâine și după evaluările de până acum s'a făcut 382.000 de subscrieri în valoare de 1175 milioane coroane.

Țărani români îngropați în zăpadă

Din București se anunță:

D. Numa Frumușianu, prefectul județului Gorj, a făcut cunoscut telefonic ministrului de Interne, că un grup de lucrători țărani, cari scoborau din munții Novaciului, au fost surprinși de un viscol puternic și îngropați în zăpadă.

Până în prezent s'au găsit 9 cadavre.

Autoritățile cercetează pentru stabilirea identității lor și dacă mai sunt și alte victime.

Ziariști neutrali la Viena și Budapeste

Din Viena se anunță: Aci se află de câteva zile un grup de ziariști de frunte din statele neutrale: Olanda, Elveția, Suedia, Norvegia, Danemarca și Grecia, cari au venit cu intenția să viziteze lagărele de prizonieri și alte așezăminte în legătură cu războiul. Ministrul de război a însărcinat pe câțiva ofițeri să conducă pe acești oaspeți. Vineri, grupul de ziariști neutrali sosește la Budapesta.

Întoarcerea populației la Zemlin

a fost din nou permisă, dar numai locuitorilor unguri, nu însă și a aceluia de naționalitate sârbească. Orașul Zemlin, situat peste drum de Belgrad, este acum ferit de bombardările artileriei sârbești.

„Jertfa românilor din Ungaria“

Sub acest titlu zărele ungurești din Capitală, publică un articol, în care recunosc, că românii din Ungaria își împlinesc datoria lor nu numai pe câmpul de luptă, ci caută ea și pe cale socială, să facă totul cu puțință pentru a sprijini pe invalizi și pe familiile celor plecați în război. Așa preoțimea română din dieceza Aradului a trimis oficiului de protecțiune în război, rezultatul unei colecte, de 27.670 coroane, iar fișpanului din acest comitat s'a trimis din partea românilor 11.369 coroane pentru ajutorarea familiilor soldaților. Apoi consistoriul din Arad a semnat 100.000 coroane pentru al 3-lea împrumut de război. Și episcopul de Caransebeș a făcut un apel pentru-ca românii se subscrie la a 3-lea împrumut de război.

„Trandafirii roșii“

este titlu noului lucrări dramatice a poetului Zaharie Bărsan, reprezentate ieri, Luni, cu mare succes la Teatrul Național din București. Rolurile principale au fost jucate de prim artiști, d-nii Nottara, Demetriade, Bulfieschi, Achille, Mihăilescu, Belcof, Atanasescu și d-nele Bărsan și Atanasescu.

»Trandafirii roșii« este o poveste visată de un poet. Dar în afară de dezvoltarea interesantă la tot pasul al basmului, interesul acestei farse este sporit prin conflictul dramatic puternic, care se rezolvă într-un final neașteptat de

patetic. Valizarea acestei fantazii, s'a făcut pe scene Teatrului Național într-un mod minunat de feeric.

Editor și redactorul responsabil: D. Birăuțiu
Tipografia »Poporul Român«, VII., Ilka-utca 36

Dela Administrația ziarului „Foaia Poporului Român“

BUDAPESTA, VII., Ilka-utca 36

se pot cumpăra următoarele cărți:

Rugăciuni pentru soldați

cu binecuvântarea Pr. SS. LL. episcopii Dr. E. Cristea (pentru gr. orientali) și Dr. Valer Frențiu (pentru greco-catolici).

Prețul: 1 exemplar cu porto postal 10 fileri;

50 exemplare cu porto postal 3 cor. 20 fileri;

100 exemplare cu porto postal 5 cor. 30 fileri.

Epistolia Domnului

(carte legată) cu porto postal 45 fileri.

Visul Maicii Domnului

(carte legată) cu porto postal 45 fileri.

Ajutorul de stat pe seama familiilor celor înrolați.

Prețul cu portopostal împreună numai 20 fileri.

Cuprinsul:

1. Cine este îndreptătit să primească ajutor?

2. Cine n'are drept la ajutor?

3. Cei îndreptățiți la ajutor.

3. Ajutorul zilnic pentru întreținere și chirie.

4. De când până când urmează să se plătească ajutorul?

5. Cât face ajutorul la zi pentru fiecare membru de familie?

6. Unde și cum trebuie să se ceară ajutorul?

7. Remedii de drept. — Plătirea ajutorului.

8. Plătirea taxelor când cel îndreptătit la ajutor se mută în alt sat sau oraș.

La comandă prețul esemplarelor se poate trimite și în mărci postale. Cu rambursă nimănuia nu trimitem.

Harta (mapa) războiului.

La administrația ziarului nostru se află de vânzare următoarele hărți:

Harta mare a Europei, mărimea 140/220 cm. în 5 colori — cor. 2.50

Aceiași hartă, mărimea 77+100 — cor. 1.50

Harta războiului turco-rus cor. 1.50

Harta războiului mondial mărimea 56+81 cor. 1.20

Pentru espedarea franco să se alăture la fie-care comandă 10 fileri.

ADMINISTRAȚIA

„Foaia Poporului Român“

Budapesta, VII., Ilka-u. 36